

DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2024.03.334> JEL classification: H20, H32, E30
UDC: 336.2:338.5

Анатолій ЛУЦИК

кандидат економічних наук, доцент,
доцент,
кафедра фінансів імені С. І. Юрія,
Західноукраїнський національний університет, Україна
E-mail: anatoliy.lutsyk@gmail.com
ORCID iD: 0000-0001-5131-7444
ResearcherID: H-5752-2017

Андрій СОРОКІВСЬКИЙ

аспірант,
кафедра фінансів імені С. І. Юрія,
Західноукраїнський національний університет, Україна
E-mail: a.sorokivskii@gmail.com
ORCID iD: 0009-0002-0751-2116
ResearcherID: LJK-5163-2024

ПОПЕРЕДНЄ УЗГОДЖЕННЯ ТРАНСФЕРТНОГО ЦІНОУТВОРЕННЯ В ФІСКАЛЬНІЙ ПОЛІТИЦІ УКРАЇНИ

АНОТАЦІЯ

Угоди про попереднє узгодження ціноутворення є ключовим компонентом здійснення фіскальної політики та ефективним засобом фіскального регулювання трансфертного ціноутворення, спрямованим на уникнення потенційних податкових спорів, а також дотримання вимог податкового законодавства щодо транскордонних операцій. У статті описується порівняльний аналіз міжнародних практик попереднього узгодження ціноутворення, наводиться огляд відповідної нормативної бази, яка регулює дану процедуру в Україні, а також класифікації та процедурних етапів узгодження ціноутворення. Стаття зазначає основні переваги попереднього узгодження, зокрема підвищення податкової стабільності в межах юрисдикції та стимуляція міжнародної торгівлі, водночас аналізуючи проблеми та процедурні труднощі що стоять на заваді активному застосуванню даного інструменту українськими платниками податків. Описуючи потенціал подальшого поширення практики попереднього узгодження ціноутворення, у статті підкреслюється необхідність підвищення рівня обізнаності платників податків щодо переваг та методів ефективного застосування даного інструменту для досягнення стабільності їх бізнесу та мінімізації податкових донарахувань внаслідок перевірок. У висновку наголошується на поточних тенденціях розвитку даного інструменту в Україні, шляхах подальшої активізації його використання платниками, а також подоланні бар'єрів пов'язаних з імплементацією.

Ключові слова: трансфертне ціноутворення; фіскальна політика, попереднє узгодження ціноутворення; фіскальне регулювання; контрольовані операції.

© Анатолій Луцик, Андрій Сороківський, 2024

Отримано: 27.08.2024 р.

Рекомендовано до друку: 16.09.2024 р.

Опубліковано: 30.09.2024 р.

Ця стаття розповсюджується на умовах ліцензії Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0, яка дозволяє необмежене повторне використання, розповсюдження та відтворення на будь-якому носії, за умови правильного цитування оригінальної роботи.

Як цитувати: Луцик А., Сороківський А. Попереднє узгодження трансфертного ціноутворення в фіскальній політиці України. *Економічний аналіз*. 2024. Том 34. № 3. С. 334-341. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2024.03.334>

Вступ

В контексті української податкової системи, регулювання трансфертного ціноутворення і вирішення пов'язаних податкових диспутів передбачає суттєві складнощі, як з адміністративної точки зору, так і з точки зору відстоювання своїх інтересів платником податку. Традиційні методи контролю часто призводять до тривалих та ресурсомістких конфліктів між податковими органами та бізнесом. Окрім цього, такі методи, за своєю природою, зазвичай працюють як ретроспективний інструмент податкового контролю, фокусуючись на операціях які уже відбулися, що суттєво обмежує оперативність та ефективність виявлення податкових ризиків, а також породжує деяку непевність для компаній щодо правильності нарахування їх податкових зобов'язань в минулих періодах. В результаті цього, в останні роки суттєво зросла зацікавленість українських підприємств в механізмі попереднього узгодження ціноутворення (з англ. – «*Advance Pricing Arrangement*» або «*APA*») як проактивного і стратегічного засобу завчасно узгодити політики їх трансфертного ціноутворення із контролюючими органами. Угоди про АРА пропонують колабораційний підхід для уникнення диспутів і досягнення податкової певності, зокрема у транскордонних операціях. Незважаючи на очевидні переваги, процедура АРА наразі не є широко поширеною в Україні та її ефективне застосування передбачає усунення певних процедурних бар'єрів та активне залучення бізнесу в усі подальші розробки законодавчих ініціатив для встановлення відкритої комунікації між платниками податків і податкових органів.

АРА як інструмент регулювання трансфертного ціноутворення, хоч і активно обговорюється у міжнародній науковій спільності, досі залишається доволі недослідженою темою в рамках української наукової школи. Серед найвагоміших фундаментальних досліджень здійснених у останні роки закордонними науковцями варто зазначити роботи таких вчених як Афік З., Борковські С., Брем М, Вогель А., Лахав Й., Сойер А., Чуган П., які досліджували основні причини, драйвери та наслідки укладання АРА для платників податків. Щодо вітчизняних

науковців, які зосередили свої дослідження на українській практиці застосування АРА, вагому роль відіграли праці Жиглея І. В., Кармаліти М. В., Курілова Є. А., Легенчука С. Ф., Моленди А. Р., Сержанова В. В. Окрім цього, чималий вплив на законотворчу та наукову активність мають публікації Організації з Економічного Співробітництва і Розвитку («*OECP*», з англ. – «*Organization of Economic Cooperation and Development*» або «*OECD*»), Об'єднаних Націй (з англ. – «*United Nations*») та інших організацій.

Праці зазначених науковців і видань складають значну наукову базу та дають змогу детальніше дослідити проблематику застосування угод про АРА в контексті українських реалій.

Мета статті

Метою статті є дослідження прагматики трансфертного ціноутворення та виявленні його проблематики при здійсненні фіскальної політики

Метод (методологія)

Дослідження базується на аналізі процедурних етапів АРА як інструменту покращення податкової стабільності і фіскальної стимуляції міжнародної торгівлі, оцінці проблем та складностей, які уповільнюють подальший розвиток та активне використання АРА українськими платниками податків, а також на визначенні потенціалу широкого застосування АРА українським бізнесом та необхідності підвищення рівня усвідомленості підприємств щодо переваг ефективного укладення АРА щодо їх транскордонних операцій з метою досягнення бізнес-стабільності і мінімізації податкових коригувань внаслідок перевірок. Здійснений моніторинг поточні тренди розвитку АРА в Україні, стратегій більш активного використання даного інструменту платниками податків і подолання існуючих проблем та бар'єрів застосування.

Використано методи аналізу та узагальнення для визначення переваг застосування попереднього узгодження ціноутворення, а також для виявлення переваг та недоліків його застосування у різних країнах.

Викладення основного матеріалу дослідження

Трансфертне ціноутворення часто є найбільшим податковим ризиком для багатонаціональних корпорацій («БНК»), що виходить із невизначеності навколо ціноутворенням в транскордонних операціях (зокрема, операціях з пов'язаними особами) та різницях у підходах контролюючих органів різних країн до трансфертного ціноутворення у їх юрисдикціях [1]. Окрім цього, підготовка стандартного набору документації з трансфертного ціноутворення, що часто вимагається податковими органами багатьох країн на щорічній основі може бути обтяжливим адміністративним елементом та становити суттєву частку витрат компанії. В додачу до цього, наявність такої документації не гарантує достатнього захисту платника податків у випадку податкової перевірки та донарахувань податкових зобов'язань. АРА виступає альтернативою традиційній документації з трансфертного ціноутворення та інструментом вирішення податкових спорів без суттєвих недоліків зазначених вище.

АРА є угодою між платником податків та контролюючим органом (чи кількома органами в різних юрисдикціях) щодо внутрігрупових операцій такого платника із пов'язаними особами (контрольованих операцій, в українському контексті). Угода визначає період дії АРА, обраний метод трансфертного ціноутворення, а також діапазон трансфертних цін визначених відповідно до принципу «втягнутої руки». Зазвичай, для укладення угоди про АРА платник податку подає заявку-пропозицію, в якій чітко визначається перелік контрольованих операцій які пропонується включити до АРА, детальний опис проблеми та релевантних обставин, економічний аналіз і додаткові матеріали, які прикріплюються у вигляді додатків до заявки. Після подачі, податкові органи розглядають пропозицію протягом певного періоду, часто запитуючи додаткові деталі через інформаційні запити направлені платнику податків. Тільки після детального розгляду і аналізу заявки, податкові органи можуть прийняти угоду про АРА, або запропонувати своє бачення та варіанти правок щодо фінального тексту угоди. За своєю суттю, АРА процедура вимагає сумісної роботи

платника податків з АРА- відділом від контролюючого органу.

Угоди про АРА передбачені трьох типів: 1) односторонні; 2) двосторонні; та 3) багатосторонні. Односторонні АРА укладаються лише між українським податковим органом та платником податків. В свою чергу, двосторонні та багатосторонні угоди передбачають також залучення закордонних податкових органів та базуються на основі існуючих договорів про уникнення подвійного оподаткування між відповідними юрисдикціями. Такі договори є значно поширенішими та бажанішими серед БНК, оскільки гарантують більший рівень податкової визначеності і захисту від податкових спорів, у тому числі в іноземних юрисдикціях.

Уряди країн та міжнародні організації небезпідставно наголошують на важливості угод про АРА. Міжнародний портфель укладених взаємних процедур узгодження ціноутворення (з англ. – «*Mutual Agreement Procedure*» або «МАР») суттєво збільшився за останні роки і тривалість розгляду таких кейсів з питань пов'язаних з трансфертним ціноутворенням є більшою, аніж загальна середня тривалість розгляду щодо інших питань – 32.3 місяці проти 20.7 місяців. Хоча, АРА залишається чи не єдиним інструментом колаборації платників податків і податкових органів, така статистика свідчить про необхідність зрушень та нових ініціатив у сфері практичного застосування АРА на міжнародному рівні, та, потенційно, альтернативних форм вирішення спорів з трансфертного ціноутворення щоб зменшити тиск на податкові органи відповідних країн.

Чимало урядів розвинених країн розуміють переваги АРА для податкового клімату та їх економік загалом. Для прикладу, Китай наразі активно просуває АРА і нещодавно запустив спрощену процедуру попереднього узгодження ціноутворення. Вдосконалення процесу АРА наразі є також у пріоритеті Міністерства фінансів Франції, а ОЕСР нещодавно опублікували інструкцію де детально описується процедура двосторонніх АРА та поради щодо імплементації.

Очевидно, угоди АРА передбачають отримання переваг не тільки для урядів країн, а також і для платників податків. Головною такою перевагою є отримання податкової

визначеності, а також зниження витрат та адміністративного тягаря для бізнесу, зниження податкових ризиків щодо певних контрольованих операцій, зниження митних ризиків, репутаційних ризиків, та загалом заощадження адміністративних ресурсів. Після прийняття АРА податковими органами, компанії зобов'язані лише подавати короткі звіти щодо дотримання умов АРА із підтверджуючими розрахунками, замість підготовки документації з трансфертного ціноутворення та її щорічного оновлення. Ухвалена чи, щонайменше, подана заявка щодо АРА забезпечує певний рівень комфорту платника податку з питань політики його трансфертного ціноутворення, дозволяючи уникнути додаткових резервів та підвищуючи надійність фінансової звітності компанії.

Як тільки компанія отримала ухвалу заявкою АРА, її зобов'язання перед податковими органами загалом обмежені дотриманням положень угоди про АРА, звільняючи платника податків від ризику податкових перевірок щодо операцій покритих угодою. У випадку двосторонніх або багатосторонніх угод, такі обмеження поширюються і на контролюючі органи в інших країнах.

Порівняно з податковою перевіркою, АРА, як правило, надає платнику податків більший ступінь залученості та контролю над фактами, процесом та загальним перебігом узгодження ціноутворення контролюючим органом. Це може мати вирішальне значення для досягнення результату, що відповідає бажанням платника податків. Процедура АРА завершується набагато швидше, ніж традиційний процес вирішення спорів: прості справи завершуються протягом одного-двох років, а більш складні - до чотирьох років, що, як правило, коротше, ніж у випадку податкової перевірки ініційованої податковим органом.

Окрім зазначених вище переваг, ухвалена угода про АРА дає змогу, хоч і не формально, посилатися на її положення у випадку застосування до схожих операцій не включених до АРА – зазвичай, податкові органи не ініціюватимуть податкових перевірок, за умови що такі операції і застосована методика трансфертного ціноутворення у них є подібними.

Щодо української фіскальної практики, останні роки все більше характеризуються на

адаптації українського законодавчого поля із глобальними стандартами та тенденціями, в тому числі, щодо попереднього узгодження ціноутворення. Зокрема, особливого значення надається нормам та настановам ОЕСР щодо трансфертного ціноутворення, включно із відносно нещодавно опублікованим планом протидії розмиттю бази оподаткування і переміщенню прибутку (з англ. – «*Base Erosion and Profit Shifting*»), або «*BEPS*») [2]. Як наслідок, в українському Податковому Кодексі («ПКУ») з'являються положення щодо попереднього узгодження ціноутворення, які є схожими до світових стандартів АРА. Такий крок був необхідним для подальшої інтеграції України в міжнародну спільноту, а також податкової визначеності для бізнесу в країні [3].

Імплементация норм АРА в Україні в першу чергу спрямована на покращення умов ведення бізнесу для великих платників податків, в тому числі, і членів міжнародних груп компаній. Угоди про АРА покликані формалізувати умови здійснення контрольованих операцій та узгодити їх у договірній формі із контролюючим органом [4]. Як зазначається у пп. 39.6.1.1 ПКУ, угода про АРА вимагає розкриття розгорнутих відомостей щодо методів ціноутворення, товарів/послуг включених до угоди, строк дії договору (зазвичай до п'яти років, із можливістю продовження), деталей щодо обставин здійснення контрольованої операції, а також огляд бізнесу платника податків загалом [5]. Зазначення таких відомостей є типовим для угод про АРА виходячи із міжнародного досвіду.

Аналогічно до більшості податкових систем світу, Україна визнає три категорії угод про АРА в залежності від кількості залучених контролюючих органів різних країн: односторонні (угода між платником податку та контролюючим органом однієї країни); двосторонні (угода між платником податку та контролюючими органами двох країн); та багатосторонні (угода між платником податку та кількома контролюючими органами). Двосторонні та багатосторонні угоди надають найбільш широкий захист інтересів платника податку від можливих податкових суперечок чи перевірок.

Деталі застосування механізму АРА зазначаються в Постанові Кабінету Міністрів

України № 1114 від 28 жовтня 2021 року. В Постанові описується порядок подачі заявки-пропозиції, необхідного пакету підтверджуючих документів, та випадків при яких допускається зміна умов угоди, її продовження чи розірвання. В українському контексті, укладена угода про АРА гарантує захист бізнесу від виникнення додаткових податкових зобов'язань, штрафних санкцій щодо результатів здійснення контрольованих операцій покритих угодою [6].

Відхилення від умов здійснення операцій зазначених в угоді про АРА призводить до негайного припинення дії такої угоди, повертаючи податковим органам право проводити аудити чи донарахування податкових зобов'язань платнику податків щодо таких операцій. Проте, важливо зазначити, що зміни у законодавстві не

поширюються на контрольовані операції раніше включені до угоди про АРА, яка була чинною на момент внесення таких змін. Така характеристика АРА надає суттєві переваги для платників податків та дає змогу здійснювати стратегічне бізнес-планування для підприємств з операціями в країнах що розвиваються, зокрема, й в Україні, де підходи до податкового законодавства часто змінюються.

Нажаль, станом на зараз практичного досвіду застосування угод про АРА в контексті українських реалій на разі не багато [7]. У зв'язку з цим, абсолютно необхідним є звернення до міжнародної практики імплементації на законодавчому рівні та предметного застосування договорів про попереднє узгодження ціноутворення. Піонером у плані ухвалених угод про попереднє ціноутворення є США.

Таблиця 1. Кількість поданих заявок щодо АРА в США [8].

	Односторонні	Двосторонні	Багатосторонні	Всього
Подано протягом 1991 – 1999 рр.				401
Подано протягом 2000 – 2022 рр.	675	1,999	44	2,718
Подано в 2023 р.	17	144	6	167
Всього подано протягом 1991-2023 рр.				3,286

Як зазначено у таблиці вище, у період з 2000 по 2022 роки в США було подано понад 2,700 заявок щодо АРА, тоді як 167 заявок було подано лише в 2023 році. Щодо статистики в розрізі країн-контрагентів, в 2023 році близько 30% АРА було укладено із Японією, 21% із Індією, 14% із Канадою, 8% із Італією, 5% з Сполученим Королівством та 22% з іншими країнами. Така статистика є дуже важливою, оскільки наглядно показує що договори про АРА зазвичай укладаються із юрисдикціями-торгівельними партнерами (Японія, Канада), або юрисдикціями із агресивними підходами до трансфертного ціноутворення (Італія та Індія), де ризик виникнення спорів є високим для платників податків.

Щодо європейської практики, абсолютним лідером у застосуванні механізму АРА є Бельгія, із 422 отриманими АРА-заявками. Податковими органами в Італії було отримано 137 заявок, а в Нідерландах та Іспанії було зареєстровано близько 100 та 80 заявок

відповідно. Близько 82 заявок було також отримано контролюючими органами Німеччини. Знову ж таки, платники податків в першу чергу стараються гарантувати свої податкові позиції в країнах із найбільш агресивними податковими системами, про що свідчить висока кількість поданих заявок про АРА в Італії [9].

Щодо основних світових трендів, все більшої популярності набувають двосторонні або багатосторонні угоди про АРА, особливо зважаючи на те, що певні юрисдикції (Данія, Ірландія та Швеція) виступають проти односторонніх угод. Така тенденція підкреслює глобальну природу та інклюзивний доступ до АРА для всіх платників податків у рамках механізмів контролю за трансфертним ціноутворенням, а також сприяє створенню кооперативної глобальної податкової системи. Адміністративний збір за подачу АРА-заявки часто залежить від річного обороту (виручки) платника податків, що подає таку заявку.

Починаючи із 2021 року, процедура АРА розвинулася на міжнародній арені та не виключає можливості включення попередніх податкових періодів до раніше ухваленої угоди. Поновлення угоди, термін якої незабаром закінчується, також може здійснюється через процедуру взаємного узгодження (MAP), що дозволяє зберегти стабільний та безперервний захист інтересів платника податків доки відбувається розгляд заявки на пролонгацію [10].

Висновки та перспективи подальших досліджень

Хоча, українськими податковими органами не було опрацьовано жодної заявки-пропозиції щодо АРА станом на кінець 2023 року, факт

імплементатії положень попереднього узгодження ціноутворення в фіскальній практиці свідчить про позитивні зрушення на шляху до подальшої інтеграції України в міжнародну фіскальну систему. Подальші вдосконалення даної процедури також будуть мати місце після перших практичних випадків її застосування, а також на основі відгуків платників податків та контролюючого органу щодо їх колаборації та співпраці один з одним у питаннях узгодження ціноутворення. Важливо зберігати та посилювати існуючі тенденції розвитку та популяризації практики АРА серед середніх та великих підприємств, зокрема, транснаціональних компаній, з метою посилення міжнародної кооперації та інтеграції України в глобальний податковий простір.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Курілов Є. А. Міжнародний досвід опрацювання та оцінювання контролюючими органами ризиків трансфертного ціноутворення. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2021. № 4. URL: <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2021/09/vknu-es-2021-4-27.pdf>.
2. OECD, Statement on a Two-Pillar Solution to Address the Tax Challenges Arising from the Digitalisation of the Economy. URL: <https://www.oecd.org/tax/beps/statemento-n-a-two-pillar-solution-to-address-the-tax-challenges-arising-from-the-digitalisation-of-the-economy-october-2021.pdf>.
3. Карнаух Т. М. Трансфертне ціноутворення: сутність та перспективи запровадження в Україні. *Наукові Записки*. Том 168. Юридичні науки. 2015. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/149248662.pdf>.
4. Сержанов В. В., Моленда А.Р. Міжнародний досвід та перспективи впровадження договорів про попереднє узгодження ціноутворення в Україні. *Науковий вісник Ужгородського Університету*, 2024. URL: <http://visnyk-ekon.uzhnu.edu.ua/article/view/303489>.
5. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.
6. Процедура попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях (АРА). Новини Державної Податкової Служби України, Київ. 2024. URL: <https://wvp.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/754347.html>.
7. Звіт про періодичне відстеження результативності постанови Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2021 року № 1114. Міністерство Фінансів України. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%97%D0%B2%D1%96%D1%82_%D0%BF%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%BE%D0%B4_%D0%B2%D1%96%D0%B4%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%B6_%D0%BD%D0%B0%D0%BA_1114.pdf.
8. Announcement And Report Concerning Advance Pricing Agreements. 2024. Internal Revenue Service. URL: <https://www.irs.gov/pub/irs-drop/a-24-16.pdf>.

9. Statistics on pending APAs and MAPs in the EU. European Commission. 2024. URL: https://taxation-customs.ec.europa.eu/document/download/f2lba3491-b0d7-48e2-be6d-6155cc085858_en?filename=APA_final_2023.pdf.
10. Кармаліта М. В. Практичні аспекти процедури попереднього узгодження ціноутворення в Україні у контексті Рекомендацій ОЕСР. Науково-дослідний інститут фінансової політики. 2022. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2022_prezent/2022_07_04_Karmalita.pdf.

REFERENCES

1. Kurilov, Y. A. (2021). Mizhnarodnyi dosvid opratsiuvannia ta otsiniuvannia kontroliuiuchymy orhanamy ryzykiv transfertnoho tsinoutvorennia. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu*, 4. <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2021/09/vknu-es-2021-4-27.pdf>.
2. OECD, Statement on a Two-Pillar Solution to Address the Tax Challenges Arising from the Digitalisation of the Economy. (2021). <https://www.oecd.org/tax/beps/statementon-a-two-pillar-solution-to-address-the-tax-challenges-arising-from-the-digitalisation-of-the-economy-october-2021.pdf>.
3. Karnaukh, T. M. (2015). Transfertne tsinoutvorennia: sutnist ta perspektyvy zaprovadzhennia v Ukraini. *Naukovi Zapysky*. 168. Yurydychni nauky. <https://core.ac.uk/download/pdf/149248662.pdf>.
4. Serzhanov, V. V., and Molenda, A. R. (2024). Mizhnarodnyi dosvid ta perspektyvy vprovadzhennia dohovoriv pro poperednie uzghodzhennia tsinoutvorennia v Ukraini. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho Universytetu*, <http://visnyk-ekon.uzhnu.edu.ua/article/view/303489>.
5. Podatkovi kodeks Ukrainy, 02.12.2010 № 2755-VI. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.
6. Protsedura poperednoho uzghodzhennia tsinoutvorennia u kontrolovanykh operatsiakh (APA). (2024). *Novyny Derzhavnoi Podatkovoї Sluzhby Ukrainy*, Kyiv. <https://wvp.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/754347.html>.
7. Zvit pro periodychnе vidstезhennia rezultatyvnosti postanovy Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 28 zhovtnia 2021 roku. (2021) № 1114. Ministerstvo Finansiv Ukrainy. https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%97%D0%B2%D1%96%D1%82_%D0%BF%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%BE%D0%B4_%D0%B2%D1%96%D0%B4%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%B6_%D0%BD%D0%B0%D0%BA_1114.pdf.
8. Announcement And Report Concerning Advance Pricing Agreements. (2024). Internal Revenue Service. URL: <https://www.irs.gov/pub/irs-drop/a-24-16.pdf>
9. Statistics on pending APAs and MAPs in the EU. European Commission. 2024. https://taxation-customs.ec.europa.eu/document/download/f2lba3491-b0d7-48e2-be6d-6155cc085858_en?filename=APA_final_2023.pdf.
10. Karmalita, M. V. (2022). Praktychni aspekty protsedury poperednoho uzghodzhennia tsinoutvorennia v Ukraini u konteksti Rekomendatsii OESR. Naukovo-doslidnyi instytut finansovoi polityky. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2022_prezent/2022_07_04_Karmalita.pdf.

Anatolii Lutsyk, PhD in Economics, Associate Professor, Lecturer, Department of finance named after S. I. Yuriy, West Ukrainian National University, Ukraine

Andrii Sorokivskiy, PhD student, Department of finance named after S. I. Yuriy, West Ukrainian National University, Ukraine

Advance pricing agreement in the fiscal policy of Ukraine

Abstract

Advance pricing agreements are a key component of fiscal policy implementation and an effective means of fiscal regulation of transfer pricing, aimed at avoiding potential tax disputes, as well as compliance with the requirements of tax legislation regarding cross-border transactions.

The article describes a comparative analysis of international practices of advance pricing arrangement, provides an overview of the relevant regulatory framework that regulates this procedure in Ukraine, as well as the classification and procedural stages of pricing arrangement.

The article notes the main advantages of pricing arrangement, in particular, the improvement of tax stability within the jurisdiction and the stimulation of international trade, while analyzing the problems and procedural difficulties that stand on the way of the active use of this tool by Ukrainian taxpayers. Describing the potential for the further spread of the practice of advance pricing arrangement, the article emphasizes the need to raise the level of awareness of taxpayers regarding the benefits and methods of effective application of this tool to achieve the stability of their business and minimize tax surcharges due to audits. The conclusion emphasizes the current trends in the development of this tool in Ukraine, ways to further intensify its use by payers, as well as overcoming barriers related to implementation.

Keywords: transfer pricing; fiscal policy, advance pricing arrangement; fiscal regulation; controlled operations.

Cite as: Lutsyk, A., and Sorokivskiy, A. (2024). Advance pricing agreement in the fiscal policy of Ukraine. *Economic analysis*, 34 (3), 334-341. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2024.03.334>